

**Niech żyje rząd
robotniczy
i włościański!**

Warunki prenumeraty

W Warszawie z odnośnieniem miesięcznie Mk. 1100.—
Per odnośnienia 950.—
Na prowincji miesięcz. 1100.—
Z zagranicą 1500.—

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

Ceny ogłoszeń:

w tekście (przed kron.) Mk. 125
Nekrologi „ 65
zwyczajne „ 65
drobne za jeden wyraz „ 30
Ceny ogłoszeń należy rozumieć za wiersz wysokości 1 milimetr
Ogłoszenia w Nę niedziel. o 25% drożej.
Fantazyjne i tabele (bilanse) 50% „
Ogłoszenia przyjęte po zamknięciu Administracji o 10 drożej.
Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.
o terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Redakcja przyjmuje interesantów od 1-2 pp. Za zwrot rękopisów redakcja nie odpowiada. Tel. Redakcji 173-70, Admin. 123-13.

Redakcja i Administracja: Warecka 7. Konto czekowe P. K. O. Nr. 175. Numer pojedynczy 40 mk.

Administracja czynna od 8 do 4-ej bez przerwy. Kasa czynna od 11 do 2. Rachunki płatne w środy

Rząd prof. Nowaka.

Dziś ma nastąpić podpisanie listy gabinetu.

Wczoraj o godz. 10-ej rano prof. Nowak, po otrzymaniu od Naczelnika Państwa pisma, powierzającego mu misję tworzenia Rządu, przybył do Sejmu, gdzie odbył narady z przedstawicielami Klubów sejmowych i z b. członkami Rządu Śliwińskiego, których zamierza zostawić w swoim gabinecie.

Z b. ministrów konferował p. Nowak z pp. Narutowiczem (min. spraw zagr.), Raczyńskim (rolnictwo), Darowskim (praca), Marynowskim (koleje), Jastrzębskim (skarby), Kamińskim (spr. wewn.). Wszyscy ci ministrowie wyrazili gotowość pozostania w gabinecie prof. Nowaka.

P. Nowak przyjął poza tym przedstawicieli wszystkich prawie klubów sejmowych, prócz Niemców, Żydów, P. S. L. lewicy i Nar. Zj. Lud., których przywódcy byli w Warszawie nieobecni.

Tow. Berlicki oświadczył prof. Nowakowi, że P. P. S. domaga się od Rządu:

W interesie szerokich mas polityka Rządu musi być bezwzględnie i wybitnie pokojowa, również musi ona być absolutnie bezstronna podczas nadchodzących wyborów. Wielki nacisk kładzie P. P. S. na zahamowanie wzrostu drożyzny. Klub domaga się pomyślnego uregulowania sprawy uposażenia pracowników państwowych, oraz usunięcia tych artykułów rosyjskiego kodeksu karnego, na mocy których skazywani są t. zw. przestępcy polityczni, tembardziej, że te artykuły nie obowiązują w innych dzielnicach państwa. Wreszcie Z. P. nych dzielnicach państwa. Wreszcie Z. P. nych dzielnicach państwa. Wreszcie Z. P. nych dzielnicach państwa.

Przedstawiciel N. P. R., pos. Rajca, złożył podobne oświadczenie.

Pos. Woźnicki (Wyzwolenie) w swej rozmowie podkreślił przede wszystkim postulat jaknajszerszego zajęcia się rządu sprawą oświaty.

Pos. Wites (P. S. L.) wyraził zapatrwanie, że nowy rząd winien mieć charakter pozaparlamentarny. Ma to być Rząd konieczności państwowych i przeprowadzenia czwrtych wyborów. Termin wyborów winien być dotrzymany.

Pos. Małowieski (Rady Lud.) wysunął postulat reformy administracji na kresach.

Pos. Matakiewicz (Kl. Kat.-Lud.) stanowisko dalsze wobec gabinetu uzależnił od jego składu i programu.

W konferencji z pos. de Rossetem omawiano sprawy gospodarcze.

Przedstawiciele K. P. K., pp. Federowicz, Stęśłowicz i hr. Baworowski nie przedstawili żadnych żądań. Informowali się głównie o wynikach i przebiegu akcji P. Nowaka.

Pos. M. Seyda (Zw. L. N.) oświadczył, że nie ze względów osobistych, lecz zasadniczych i konstytucyjnych klub jego zajmuje stanowisko opozycyjne. Na tem też musi zakończyć swe oficjalne oświadczenie.

Wyrażając osobisty pogląd, zaznaczył, że należałoby, aby ster polityki zagranicznej był w ręku człowieka dającego gwarancję, że będzie panował nad sytuacją i poprowadzi świadomą politykę pokojową, nie ulegając „wpływowi zakulisowemu”. By min. sprawiedliwości było kierowane przez ministra, dającego pewność, że będzie zupełnie bezstronny i będzie miał dość energii, by przeciwstawić się czynom nielegalnym i rozbijającym państwo.

Pos. prof. Dąbrowski (N. Chrz. Str. L.) oświadczył, iż klub jego na komisji głównej zajął, że względów konstytucyjnych, stanowisko opozycyjne.

Pos. Czerniewski (N. Chrz. Kl. Rob.) podniósł, że oświadczenie nie ma przeciw osobie prof. Nowaka. Z zasadniczych atoli względów klub zajmie stanowisko opozycyjne. Od składu i programu nowego rządu zależeć będzie zaostrenie się lub złagodzenie tej opozycji.

W nieoficjalnej rozmowie z przedstawicielami prasy prof. Nowak oświadczył wczoraj, po naradach z klubami, iż przyjeżdżając z Krakowa w sobotę o godz. 4 po poł., nie sądził, że zastanie teren już tak dalece przygotowany.

Otrzymałszy w sobotę wieczorem misję utworzenia gabinetu, odbył konferencję z przedstawicielami prawie wszystkich klubów. W wyniku dotychczasowych konferencji, sprawa ta przedstawia się tak, że większość dotychczasowych ministrów pozostanie. Kilka ministerstw otrzyma na razie tylko kierowników; definitywnie będą one obsadzone później. Lista gabinetu będzie gotowa dziś.

W czwartek zaś nowy rząd wystąpi z exposé przed Sejmem.

Nowy rząd ma przede wszystkim załatwić konieczności państwowe i przeprowadzić wybory. Konieczności państwowe chce załatwić w ramach obowiązujących praw, jaknajlepiej, a wybory przeprowadzić bezstronnie i utrzymać w państwie ład i porządek. Rząd będzie starał się, aby nie zaszło nic takiego, co przeszkodziłoby w dotrzymaniu terminu wyborów, ustalonego przez Sejm.

„Nie jestem zawodowym politykiem — mówił prof. Nowak — tak jednakże składało się dotąd, że ilekroć Ojczyzna znalazła się w „tarapatach”, to wówczas i mnie gdzieś wynajdywano. Z tego wnoszę, że i dziś musi być ciężko. Jestem jednak pełen optymizmu. My tego nie widzimy, ale Polska stale idzie w górę. To coś, jakby wsiadłszy w winde: aniś się spostrzegł, a już jesteś na wysokości drugiego piętra. Polacy są jednakże narodem, skłonny do pesymistycznego patrzenia na rzeczy”.

Przypuszczalny skład nowego Rządu jest następujący:

Prezydium i prowizorycznie min. wyznań i oświecenia: Dr. Nowak;
sprawy wewnętrzne: Kamiński;

sprawy zagraniczne: Narutowicz;
skarby: Jastrzębski;
przemysł i handel: kierownik Strassburger;
rolnictwo: kierownik Raczyński;
sprawy wojskowe: gen. Sosnkowski;
sprawiedliwości: prof. Makowski;
zdrowie: Dr. Chodźko;

roboty publiczne: kierownik Rybczyński;
koleje żelazne: Zagórny-Marynowski;
praca: Darowski.
Ministerjum poczt i telegrafów pozostaje na razie nieobsadzone.
Dziś lista gabinetu będzie przedłożona Naczelnikowi Państwa do podpisu.

Przesilenie we Włoszech.

O udział socjalistów w gabinecie.

NARADA KRÓLA Z TURATTIM.

Rzym, 30 lipca. (P. A. T.). Havas. Turatti zdał wczoraj wieczorem przed naczelnym komitetem partii socjalistycznej sprawę z konferencji, jaką odbył z królem. Według „Tribuny”, wyniki konferencji z królem dadzą się sformułować w ten sposób: socjaliści skłonni są wziąć udział w rządzie o charakterze szczerze demokratycznym. W razie gdyby ich udział w rządzie nie był uważany za wskazany, socjaliści zażądałby utworzenia takiego gabinetu, z którego byłoby wyłączone żywy konserwatywny. Tego rodzaju rząd socjaliści byłiby skłonni jaknajenergiczniej poprzeć. Turatti oświadczył, iż zaproponował królowi kandydatury Orlandy i De Nicolì, którzy byłiby w stanie utworzyć gabinet szczerze demokratyczny.

DELEGACJA SOCJALISTÓW U DE NICOLÌ.

Rzym, 30 lipca. — (P. A. T.). Po udzieleniu przez zarząd partii aprobaty, tow.

Marsz na Konstantynopol

GRECY CHCĄ ZAJĄĆ KONSTANTYNOPOL.

Paryż, 30 lipca. (PAT). Havas. Jak donoszą pisma, grecki charge d'affaires doręczył wczoraj na Qui d'Orsay notę, domagającą się w sposób formalny upoważnienia Grecji do zajęcia Konstantynopola. Nota zaznacza, że Grecja zamierza działać jedynie w całkowitem porozumieniu z państwami sprzymierzonymi.

Rząd francuski udzielił niezwłocznie odmownej odpowiedzi.

Paryż, 30 lipca. — (P. A. T.). Havas. W nocy przesłanej rządowi sprzymierzonym rząd grecki oświadczył, iż zajęcie Konstantynopola jest jedynym środkiem mogącym przyspieszyć zawarcie pokoju, wobec czego domaga się, aby państwa sprzymierzone udzieliły dowództwu wojsk między-

sojuszniczych w Konstantynopolu instrukcji niesprzeciwiania się akcji wojsk greckich.

KONCENTRACJA WOJSK GRECKICH.

Bordeaux, 30 lipca. — (P. A. T.). Polradio. Donoszą, że plan Grecji wchodzi w stadium urzeczywistnienia. Grecja koncentruje 25 tysięcy wojska na północ od Syliwri. W Rodosto wojska greckie wylądowują w dalszym ciągu.

WYSŁANIE WOJSK ANGIELSKICH.

Londyn, 30 lipca. (PAT.) Reuter donosi z Malty, że drugi batalion pułku królewskiego, stacjonowany na tej wyspie, otrzymał rozkaz wyruszenia do Konstantynopola.

cię, domagającą się tylko jawnej dyplomacji oraz, aby układy wszelkiego rodzaju otrzymywały moc obowiązującą dopiero po zatwierdzeniu przez parlament lub też przez plebiscyt.

W BERLINIE.

Berlin, 30 lipca. (PAT.) Z okazji 68-mej rocznicy wybuchu wojny odbyły się manifestacje przeciwko wojnie pod hasłem: „Precz z wojną”. Manifestacje odbyły się w Berlinie i 250 innych miastach. W Berlinie brało udział 10.000 osób.

W Londynie.**W LONDYNIE.**

Londyn, 30 lipca. (PAT.) Podczas wczorajszej manifestacji, odbytej pod hasłem „Nigdy więcej wojny” przemawiało około 50 mówców. Uchwalono rezolucję w sprawie rozwijania akcji w kierunku usuwania przyczyn wojny i wzmacniania solidarności międzynarodowej.

Londyn, 30 lipca. (PAT.) Wolff. Międzynarodowy kongres pokoju przyjął wczoraj kilka rezolucji, między innymi rezolu-

Towarzysze! Pamiętajcie o funduszu wyborczym P. P. S.

Sprawy ubezpieczeń społecznych na Śląsku Górnym i Kolonie letnie dla dzieci pracowników kolejowych. w świetle Konwencji Genewskiej.

System ubezpieczeń społecznych w Niemczech uważany był i jest dotąd, słusznie, za najbardziej rozwinięty, najbardziej, w porównaniu z innymi państwami kapitalistycznymi, postępowy, uwzględniający najszerzej potrzeby klasy robotniczej. Systemem tym, rzecz zrozumiała, objęty był również i Śląsk Górny, jako, do niedawna, część terytorium państwowego Niemiec. Podział zatem ziemi górnośląskiej pomiędzy Polskę a Niemcy, wymagał tedy uregulowania spraw, dotyczących ubezpieczeń społecznych, a to w kierunku nieuszczerplenia praw robotniczych wogóle, w szczególności zaś w celu zapewnienia z dobrodziejstw ubezpieczeniowych korzystającym robotnikom i pracownikom, wszystkich tych świadczeń, do jakich nabyli prawa i posiadają je dotąd, według odpowiednich ustaw socjalnych niemieckich. Polsko-niemiecka konwencja górnośląska, zawarta w połowie maja r. b. w Genewie, sprawy te wszystkie uregulowała w sposób, naogół, zadowalający, a to w sposób następujący:

Ubezpieczenia na wypadek choroby. Według konwencji polsko-niemieckiej, wszystkie miejscowe Kasy chorych, zarówno ogólne jak specjalne, jak również Kasy chorych miejskie, przemysłowe i cechowe, siedziba których mieści się na polskim obszarze górnośląskim, w dniu zmiany suwerenności stają się polskimi kasami chorych; odwrotnie — mieszczące się na obszarze niemieckim — pozostają nadal kasami niemieckimi. Jeżeli linia graniczna polsko-niemiecka przecina okręgi miejscowych Kas chorych, tedy okręgi te zostają podzielone zgodnie z linią graniczną polsko-niemiecką. Z dniem zmiany suwerenności przestają należeć do dotychczasowych Kas chorych ci ich członkowie, którzy byli ubezpieczeni w przemysłowej Kasie chorych, mającej swą siedzibę w polskiej części obszaru plebiscytowego, są zaś zatrudnieni w części niemieckiej bądź też odwrotnie.

Członkowie tych Kas chorych, z dniem zmiany suwerenności, mogą dochodzić praw swoich tylko wobec tej Kasy, do której od tej chwili już należą bądź zostali przydzieleni. Dotyczy to również roszczeń, wynikających z wypadków chorób, poprzedzających dzień zmiany suwerenności; nowa Kasa zobowiązana jest przytem do czynienia świadczeń, przewidzianych statutami dawnej Kasy, o ile statuty te są korzystniejsze dla uprawnionego. Jeżeli wreszcie Kasa chorych, mająca swoją siedzibę na obszarze górnośląskim (całym plebiscytowym), przyznała swemu członkowi, przed dniem zmiany suwerenności, opiekę szpitalną, to sam fakt, iż tenże stał się członkiem Kasy chorych, mającej swą siedzibę w innej pod względem przynależności państwowej, części obszaru plebiscytowego, nie uprawnia szpitala do odmówienia mu dalszej opieki.

Polsko-niemiecka konwencja górnośląska decyduje w końcu, że część polska i niemiecka obszaru plebiscytowego, nie będą uważane w stosunku wzajemnym do siebie za terytoria państwowe obce (Ausland), w rozumieniu odpowiednich paragrafów niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej, obowiązującej na Śląsku Górnym, że niektóre oznaczone przez konwencję genewską paragrafy tejże ordynacji (219, 220 i 222) muszą mieć zastosowanie nawet wówczas, gdy miejscowość, w której ubezpieczony mieszka lub miejscowość w której zachoruje, znajdować się będzie na jednej części obszaru plebiscytowego, siedziba zaś kasy na części drugiej. Postanowienia powyższe pozostaną w mocy tak długo, jak długo obowiązujące w niemieckiej i polskiej części przepisy prawa materialnego w przedmiocie ubezpieczeń na wypadek choroby będą zgodne ze sobą i jak długo marka niemiecka pozostanie jedynym prawnym środkiem płatniczym na Górnym Śląsku. W każdym jednak razie pozostaną w mocy tylko do dnia 1 stycznia 1927 roku.

Ubezpieczenia od wypadków. Polsko-niemiecka konwencja górnośląska postanawia w tych sprawach, że rząd polski przejmie z dniem 1 stycznia 1922 roku obowiązki odszkodowania uprawnionych, którzy ulegli wypadkowi przed tym dniem, a dnia tego mieli miejsce zamieszkania na Górnym Śląsku polskim, i to bez względu na ich przynależność państwową. Za uprawnionych uważa się nie tylko tych, którzy w dniu 1 stycznia r. b. pobierali już ustaloną rentę, lecz również i tych, którym renta była przyznana po tym dniu za wypadek, który był zaszedł poprzednio. Renty wypłacać się będzie w walucie niemieckiej; jeżeli zamiast waluty niemieckiej zaprowadzona zostanie waluta polska, jako prawny środek płatniczy na polskim obszarze górnośląskim, tedy od tego momentu renty będą mogły być wypłacane w walucie polskiej, według kursu dziesiątego dnia miesiąca, poprzedzającego dzień płatności.

Rząd polski przejmie dalej na siebie odszkodowania, przyznane za następstwa wypadków, które zaszły po dniu 31 grudnia 1921 r., w przedsiębiorstwach i częściach przedsiębiorstw, położonych na polskim obszarze górnośląskim, bez względu na miejsce zamieszkania uprawnionego. Niemieckim związkom zawodowym (Berufsgenossenschaften) nie przysługują wkładki pracodawców tych przedsiębiorstw i części przedsiębiorstw za okres czasu po dniu 31 grudnia 1921 roku. Takie same zobowiązanie ciąży, w okolicznościach odwrotnych, na rządzie niemieckim. Wpłata odszkodowań, należnych za czas poprzedzający dzień 1 stycznia r. b., jak: zaległe renty, koszty leczenia i t. p., należy do tej instytucji ubezpieczeniowej, która wówczas obowiązała była do płacenia odszkodowań za następstwa wypadku. To samo dotyczy kosztów, spowodowanych przez ustalenie odszkodowań po dniu 1 stycznia r. b., o ile idzie o wypadki, zaszły przed tym terminem, przyczem niemieckie instytucje ubezpieczeniowe powinny ustalić te odszkodowania w czasie jaknajkrótszym.

Oprócz powyższego zobowiązania, rząd polski przejmie również na siebie, począwszy od dn. 1 stycznia r. b., odszkodowania należne tym uprawnionym, którzy byli ulegli wypadkowi w czasie i okolicznościach wyżej wyszczególnionych, a którzy w dn. 1 stycznia r. b. mieszkali poza granicami państwa niemieckiego i poza granicą polskiego obszaru górnośląskiego; rząd niemiecki obowiązany jest przedłożyć w tym przedmiocie wszystkie odnośne dokumenty, znajdujące się w jego posiadaniu.

Niemieckie związki zawodowe prowadzić będą dalej sprawy ubezpieczeń od wypadków na Górnym Śląsku na rachunek polskich instytucji ubezpieczeniowych, a to w ciągu sześciu miesięcy od pierwszego dnia miesiąca, następującego po zmianie suwerenności, jednakże nie dłużej jak do końca r. b. Władze polskie ściągają będą w razie potrzeby, na rachunek związków zawodowych niemieckich, wkładki za r. 1921. Rząd polski zwróci rządowi niemieckiemu koszty administracyjne, poniesione przez niemieckie związki zawodowe na rachunek polskich instytucji ubezpieczeniowych, jak również wydatki, spowodowane świadczeniami prawnie przepisane, poczynając od dn. 1 stycznia r. b. Koszta te i wydatki uwzględnione będą przy przeliczeniu funduszy, zgodnie z odpowiednimi przepisami traktatu wersalskiego.

Władze polskie decydować będą o obronie prawnej przeciw zarządzeniom, powziętym przez niemieckie związki zawodowe podczas prowadzenia spraw na rachunek polskich instytucji ubezpieczeniowych.

Polsko-niemiecka konwencja górnośląska reguluje szczegółowo w końcu sprawę podziału kapitałów i funduszy ubezpieczonych, określony będzie według stanu w dniu 1 stycznia r. b., wreszcie każdy z rządów oznaczy instytucję ubezpieczeniową, której mogą być wypłacone kapitały, należne od drugiego rządu. Instytucje te popierają obowiązki instytucji ubezpieczeniowej dotychczas odpowiedzialnej.

Jak tedy widać, uregulowanie kwestii, związanych ze sprawami ubezpieczeń na wypadek choroby i od wypadków, jest dosyć skomplikowane. Ostateczne uporządkowanie tych spraw wymagać będzie długich jeszcze rozrachunków i oddzielnych pertraktacji; o ile jednak idzie o zapewnienie ciągłości świadczeń uprawnionym ze strony Kas chorych i zasiłków ubezpieczeniowych, to ciągłość ta jest zapewniona, a więc jeden z głównych celów konwencji, w tym przedmiocie, został osiągnięty.

J. Most.

W dniu 23 b. m. w Aleksandrowie odbyło się uroczyste poświęcenie kolonii letnich dla dzieci pracowników kolejowych oraz hotelu - schroniska dla odbywających kurację solankową w Ciechocinku kolejarzy i ich rodzin. Na uroczystość tę przybyło liczne grono gości, byli więc przedstawiciele ministerstw: kolei, zdrowia, spraw wojskowych, przedstawiciele dyrekcji warszawskiej, radomskiej i gdańskiej, przedstawiciele związków kolejowych, prasy itd.

Gości na dworcu przywitała dziatwa z kolonii, ustawiona rzędami i orkiestra kolejarzy. Po przywitaniu przy dźwiękach marsza ruszono do siedziby kolonii. Sama kolonia mieści się na dość obszernym placu, z jednej strony otwartym na działanie promieni słonecznych, tam też znajdują się przyrządy gimnastyczne, z drugiej — ocienionym drzewami ogrodu, przechodzącego następnie w miniaturowy las. Budynki dwupiętrowe mieszczą w sobie sale wprawdzie niewielkie, ale dość widne, wysokie i czysto utrzymane. Działwa sypia na łóžeczkach - noszach, pozostałych z b. pociągu sanitarnego, ufundowanego w swoim czasie przez pracowników kolejowych. Porządek i czystość wskazują na dbałość o zdrowie działwy. W kierownictwie instytucji znać fachową rękę lekarza. To też regulamin przewidyuje odpowiednio rozłożone: ranne wstawanie, wczesne spanie, ćwiczenia gimnastyczne, odpoczynek, zabawy, kąpiel solankową w Ciechocinku i pięciokrotne pożywienie w ciągu dnia.

Obecnie na kolonii są 63 dziewczynki i 49 chłopców. Każde z dzieci opłaca 300 marek dziennie, czyli 9 tys. marek miesięcznie. Rzeczywisty koszt utrzymania wynosi 450 mk. dziennie, brakujące 150 mk. dokłada Komitet organizacyjny kolonii. Zarządzającym koloniją jest były pracownik kolejowy, a obecnie emeryt, p. Henryk Kruszyński, do miejscowego zarządu należą doktor powiatowy Szerzeniewski i dr. Jastrzebski, który pełni funkcję prezesa. Do zorganizowania kolonii przyczynili się wybitnie: p. Glass i dr. Gronowski, główny skarbnik Komitetu organizacyjnego. Sama uroczystość poświęcenia rozpoczęła się przemówieniem dr. Szerzeniewskiego, który podkreślił znaczenie kolonii i zasługi tych, którzy do jej zorganizowania się

przyczynili, poczem ks. Wieczorek, miejscowy proboszcz budynki poświęcił. Dr. Krzyżkowski skreślił pokrótce historję powstania kolonii. A więc Komitet organizacyjny pociągu sanitarnego zmienił się w Komitet organizacyjny Towarzystwa Kolonij Letnich dla dzieci pracowników kolejowych dyrekcji warszawskiej. Komitet ten powziął myśl z likwidacji pociągu sanitarnego zapoczątkować utworzenie Kolonii letnich. W tym celu postanowiono poczynić starania o budynki kolejowe w Aleksandrowie, jako blisko położone kąpeli solankowych w Ciechocinku. Starania te zostały uwieńczone pomyślnym skutkiem, gdyż dyrekcja kolejowa warszawska budynki wyremontowała i oddała do użytku komitetu. Umeblowanie otrzymano z pociągu sanitarnego, wpływały również ofiary bądź w gotówce, bądź w produktach żywnościowych od rozmaitych instytucji społecznych i państwowych, jak: kooperatywy kolejowej. Min. zdrowia i t. p. Komitet organizacyjny zdaje sobie sprawę z braku jakie jeszcze istnieją, niema dotąd kanalizacji, palni i t. p. Braki te komitet ma nadzieję w niedalekiej przyszłości usunąć. Następnie wygłoszono szereg przemówień, życząc instytucji rozwoju i powodzenia w dalszej pracy inicjatorom. Przedstawiciel robotników wyraził życzenie, aby między dziećmi nie robiono różnicy, aby dzieci robotników traktowano narówni z dziećmi urzędników. A powodem tej uwagi było to, że łóžeczko jednej z dziewczynek, właśnie córki robotnika, przeniesiono z pod okna pod piec, a miejsce jej przeznaczone innaj. Wypadek ten zaszedł prawdopodobnie bez wiedzy zarządu, który należy mieć nadzieję na przyszłość do podobnych rzeczy nie dopuścić.

Jeszcze jedna uwaga pod adresem Komitetu organizacyjnego. Chodzi mianowicie o to, że komitet ma zamiar odgrodzić ogród i budynki kolonii od budynków zamieszkałych przez kolejarzy. Przez wykonanie takiego zamiaru dzieci kolejarzy zostałyby pozbawione świeżego powietrza, a ich rodzice wcale niepotrzebnie poczuliby niechęć do działwy będącej na kolonii.

Czy nie dałoby się tego uniknąć?

W. O.

O zniesienie stanu wyjątkowego w Małopolsce

WNIOSEK NAGŁY

posła Zygmunta Żufawskiego i tow. w sprawie zniesienia stanu wyjątkowego na terenie b. zaboru austriackiego.

Rozporządzeniem austriackiej Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1914 r. został w całej Austrii, a więc i na obszarze Małopolski wprowadzony stan wyjątkowy, który do tej chwili trwa i przez wszystkie rządy polskie z największą surowością był stosowany.

Niejednokrotnie z różnych stron zwracano uwagę Rządu, jak również władz politycznych w Małopolsce, że z upadkiem Austrii stały się bezprzedmiotowymi rozporządzenia Rządu austriackiego natury administracyjnej, stojące w sprzeczności z ustawami polskimi i z faktem powstania niepodległej Polski.

W swojej odpowiedzi z dnia 20 lutego 1922 r. Nr. Pr. 12349 ówczesny minister spraw wewnętrznych p. Downarowicz wyraził pogląd, że stan wyjątkowy w Małopolsce uważać należy za prawnie obowiązujący w myśl art. 20 austriackiej państwowej ustawy zasadniczej z dnia 11 grudnia 1867 roku.

Że w Polsce obowiązuje tak zw. Mała Konstytucja i Wielka Konstytucja z dn. 17 marca 1921 r. i że prawa obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności prawo zgromadzania się, stowarzyszenia, wolność słowa i t. d. winny być po myśli naszych, polskich ustaw zasadniczych uszanowane i że prawa te nie mogą podlegać żadnym ograniczeniom, których nie przewidują polskie ustawy — nad tem żaden z dotychczasowych polskich rządów się nie zastanawiał. Wszystkie one z niezrozumiałym pietyzmem uchylity czoła wobec rozporządzenia austriackiej Rady Ministrów, a wszelkim żądanom uchylecia tej anomalji przeciwstawiały kategoryczny opór.

Gdy jednakowoż obecnie państwo całe wchodzi w okres akcji wyborczej i gdy swobodne wykonywanie prawa wyborczego o-

raz przygotowania przez obywateli wyborów nie da się pomyśleć w czasie trwania stanu wyjątkowego, który kępuje wolność słowa i zgromadzania, przeto wnosiśmy: Wysoki Sejm uchwalić raczy w drodze nagłej załączony projekt ustawy o zniesieniu stanu wyjątkowego w Małopolsce.

Art. 1.

Wprowadzony w Małopolsce rozporządzeniem austriackiej Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1914 r. (N. 158 austr. Dziennik Państwa) stan wyjątkowy, znosi się.

Art. 2.

Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie tej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Inwentarz żywy na ziemiach polskich

Wydział Spisu Ludności Głównego Urzędu Statystycznego przesyła nam następujący komunikat, dotyczący ilości inwentarza żywego na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej:

Tablica poniższa zawiera liczby ogólne koni, bydła rogatego, owiec i trzody chlewnej, oraz ustosunkowania liczebności poszczególnych gatunków inwentarza żywego do ilości mieszkańców i obszaru. Dane te zostały opracowane na podstawie wyników spisu inwentarza żywego, przeprowadzonego równocześnie z powszechnym spsem ludności z dn. 30. IX. 1921 roku i dotyczą tylko obszaru, na którym spis się odbył, t. j. za wyłączeniem Górnego Śląska i Ziemi Wileńskiej, uwzględniają natomiast inwentarz, spisany przez władze wojskowe.

Rodzaje inwentarza	Ilość ogólna	przypada na 100 mieszk.	1 ^o km. obszar
Konie	3.284.673	12,8	8,9
Bydło rogale	7.898.007	30,8	21,4
Owce	2.179.055	8,5	5,9
Trzoda chlewna	5.176.071	20,2	14,0

Główny Urząd Statystyczny zaznacza, że przy ocenie przytoczonych danych liczyć się należy z pewnymi opuszczeniami, mniejszemi dla koni i bydła rogatego, znacznijszemi dla owiec i trzody chlewnej. Szczegółowa analiza przyczyn i rozmiarów tych opuszczeń ukaże się w publikacji Głównego Urzędu Statystycznego.

Akademja Górnośląska.

Akademja zorganizowana przez Warszawski Okręgowy Komitet Robotniczy P. P. S. w sali Muzeum Przemysłu i Rolnictwa skupiła około 1600 uczestników, przybyłych w celu zamianowania uczuć proletariatu Warszawy z racji połączenia Górnośląska z Polską.

Krótkim przemówieniem otworzył Akademję w imieniu O. K. R. tow. A. Szczepiorski. Orkiestra straży ogniowej odegrała Czerwony Sztandar, a następnie orkiestra smyczkowa Związku Muzyków pod dyktando tow. Adamskiego wykonała poloneza „as-dur” Chopina; poczem tow. poseł Tadeusz Reger wygłosił znakomity referat o Górnym Śląsku.

„Robotnik górnośląski, mówił poseł Reger, był twórcą hasła „do Polski”! Proletariat polski w nocie ugody i konszachty reakcji z najeźdźcami krwią swoją i życiem przeschęcał wolę posiadania własnego niepodległego Państwa. Robotnik polski pod wodzą P. P. S. stworzył legiony, które wyszły 8 lat temu, by, korzystając z wyniku wojny między zaborcami, rozpocząć czynną walkę na polach bitew o wolność Polski. Tym legionistom z Piłsudskim na czele przyświecały hasła „Zjednoczonej Polskiej Republiki Ludowej”. Połączenie Górnego Śląska z Polską jest jednym z ostatnich aktów scalania ziem Rzeczypospolitej Polskiej. I gdyby nie konszachty kapitału międzynarodowego, gdyby nie sukces kapitalizmu anglo-francusko-włoskiego dziś cały Górny Śląsk byłby z Polską zjednoczony. Nie tracimy nadziei, idziemy wspólnie z proletariatem Śląska ramie przy ramieniu pod czerwonym sztandarem do walki o Polską Republikę Socjalistyczną, o socjalizm, który będzie tryumfem sprawiedliwości”. Burza oklasków podziękowali słuchacze tow. Regerowi za to świetne przemówienie.

Orkiestra Związku Muzyków pod ba-

tutą p. Adama Furmańskiego znakomicie wykonała kilka utworów muzycznych a p. Lewiński solo na skrzypcach wykonał Legende Wieniawskiego.

Pani prof. Jadwiga Jurczykowa odśpiewała „W południe” Moniuszki, „Mazurek jesienny” i „Na Kujawach” Górskiego.

Artyści opery warszawskiej: p. Stanisław Kowalski wykonał arję z opery „Polawiaze pereł” i arję Jontka z „Halki”. •P. Piotr Szepietowski, bas, odśpiewał „A jak poszedł król na wojnę” i „Oj słuchacz” Moniuszki.

Wreszcie chór O. K. R. P. P. S. pod kierunkiem prof. Misiewicza odśpiewał „Warszawiankę” i „Na barykady”.

Na zakończenie po uczczeniu pamięci poległych powstańców górnośląskich przez powstanie, orkiestra straży ogniowej odegrała marsza „O cześć wam panowie magnaci” i marsza „I-ej Brygady”.

Zgromadzeni hucznymi oklaskami dziękowali świetnym wykonawcom programu, zmuszając do kilkakrotnych bisów.

PODZIĘKOWANIE.

Za pośrednictwem naszego pisma spieszmy wyrazić wszystkim, którzy przyczynili się do uświetnienia Akademii Górnośląskiej, a w szczególności: Zarządowi Związku Muzyków, pani prof. Jadwidze Jurczykowej, p. W. Jurczykowi, artyście opery p. Stanisławowi Kowalskiemu i p. Piotrowi Szepietowskiemu, tow. Adamskiemu, p. dyr. Adamowi Furmańskiemu, p. A. Lewińskiemu, p. Janowi Karnaszkowskiemu, oraz prof. Misiewiczowi, członkom orkiestry Zw. Muzyków, orkiestrze straży ogniowej i jej Dyrektorowi serdeczne podziękowania.

Egzekutywa Warsz. Okręgowego Komitetu Robotniczego P. P. S.

3-cią. Konferencja zaleca krajowym agencjom telegraficznym ściślejszą współpracę w obronie wspólnych interesów czterech państw, oraz w rozszerzaniu sfery ich wpływu.

4-tą. Delegaci zobowiązują się przedstawić władzom kompetentnym oraz agencjom krajowym zarówno sprawy omawiane, jako też rezolucje uchwalone na konferencji w Karolowych Warach, a w razie potrzeby zaprosić agencje do wysłania swych przedstawicieli na następną konferencję urzędów prasowych czterech państw.

Na ostatnim posiedzeniu plenarnym dn. 25 lipca jednogłośnie przyjęto wszystkie zgłoszone rezolucje.

Zebrańc przyjmuje wniosek wyrażający życzenie, aby konferencje odbywały się dwa razy do roku, kolejno w każdym z państw reprezentowanych. Druga konferencja odbędzie się w Polsce w końcu tego roku, trzecia w Królestwie SHS, czwarta w Rumunii. Konferencja przyjęła również wniosek organizowania zjazdów ogólnych prasy czterech państw.

Telegramy.

W Niemczech

ODPOWIEDŹ NA NOTĘ FRANCUSKĄ.

Eilwese, 30 lipca. (PAT.) Radio. U kanclerza Rzeszy odbyła się wczoraj narada w sprawie ostatniej noty francuskiej. Odpowiedź niemiecka zostanie wysłana w przyszłym tygodniu.

TRYBUNAŁ STANU DLA OCHRONY REPUBLIKI.

Berlin, 30 lipca. (PAT.) Wolff. Rada państwa zatwierdziła rozporządzenie rządu w przedmiocie utworzenia trybunału stanu dla ochrony republiki oraz rozporządzenie, dotyczące procedury przed tymże trybunałem w sprawach administracyjnych. W dalszym ciągu Rada państwa zatwierdziła projekt rządowy w sprawie wybita pamiątkowej monety trzymarkowej z datą 11 sierpnia, jako rocznicą uchwalenia konstytucji weimarskiej. Pamiątkowa ta moneta wybita będzie w wysokości 60 milionów marek. Rada państwa odroczyła swe posiedzenia do początku września.

Wojna domowa w Irlandji

Dublin, 30 lipca. (PAT.) Havas. Komunikat irlandzki donosi, że Tobercurry w hrabstwie Siligo zajęte zostało przez wojska narodowe, po uprzednim opuszczeniu miasta przez wojska nieregularne. Wojska narodowe zajęły również wczoraj wieczorem miejscowość Bruree w hrabstwie Glimerick, zaś cały garnizon wojsk nieregularnych dostał się do niewoli.

Proces eserów.

PODSZEPTY „PRAWDY”.

Moskwa, 29 lipca. (PAT.) Wczorajsza „Prawda” zamieszcza wstępny artykuł w sprawie eserów. Autor artykułu donosi, że trybunał rewolucyjny zakończył przesłuchanie oskarżonych i świadków. Dochodzenia dotychczasowe — pisze „Prawda” — jasno wykazały zbrodnie eserów i dowiodły ich zdrady w sprawie proletariatu. Dlatego też surowy wyrok zapadnie bez najmniejszej wątpliwości, co ostatecznie zadecyduje o losach partii socjal-rewolucjonistów.

Wśród górników holenderskich

Haga, 30 lipca. (PAT.) Havas. Jeneralny holenderski związek górników i bezpartyjny stowarzyszenie górników postanowiły nie przyjąć nowych warunków płac. Związek górników protestanckich wypowiedział się również przeciwko przyjęciu wspomnianych warunków. Jedynie katolicki związek górników przyjął warunki, proponowane przez pracodawców.

O rozbrojenie powszechne.

Londyn, 29 lipca. (PAT.) Havas. Kongres międzynarodowy przyjaciół pokoju powziął uchwałę, domagającą się zupełnego rozbrojenia, jako koniecznej gwarancji pokoju wszechświatowego. W dyskusji sekretarz towarzystwa amerykańskiego przyjaciół pokoju oświadczył, że gdyby kongres powziął również himeryczną uchwałę, wówczas utraciłby wszelki kredyt moralny. Znanego pacyfistę angielskiego Lensbury wypowiedział się na korzyść tej uchwały, proponując do niej dodatek, głoszący, iż Liga Narodów może utworzyć oddziały policji międzynarodowej, przeznaczonej dla zapobiegania wszelkim próbom zamachania pokoju. W odpowiedzi lord Parmoor oświadczył, iż utworzenie policji międzynarodowej byłoby pogwałceniem prawa narodów, poczem kongres znaczną większością odrzucił dodatek, proponowany przez Lensburyego.

Następnie kongres powziął uchwałę, wzywającą Ligę Narodów do wyczerpującego rozpatrzenia kwestji zupełnego skasowania obowiązku służby wojskowej. Na tem obrady kongresu zamknięto.

Wiadomości telegraficzne.

— W. C. I. K. w ostatnim swym dekrete reguluje ostatecznie sprawę utworzenia t. zw. wielkiej Baszkirji. Wedle tego dekretu do Małej Baszkirji, utworzonej w 1919 roku dołącza się cała Ufimska gubernja.

— Ambasador de Saint Aulaire wyraził ponownie wobec Balfoura życzenie Poincarégo spotkania się z Lloyd Georsem w możliwie najkrótszym czasie, a w każdym razie przed 15 sierpnia b. r.

Ozasopisma nadesłane.

Zasopismo prawnicze i ekonomiczne. Rocznik XX, tom zawierający Nr. 3-6 ukazał się świeżo i obejmuje treść następującą: prof. Wł. L. Jaworskiego. — Nowożytny kodeks cywilny (referat na Komisji Kodyfikacyjnej Rzpl. Polskiej z dn. 6-go grudnia 1921 r.); prof. Aleksandra Mogilnickiego. — Pojęcie i zakres polityki kryminalnej; dra Józefa Frejlicha. — Gospodarstwo samorządne w byłej dzielnicy pruskiej; Jana Niewodniczańskiego. — Interes skarbu w sądzie karnym; adw. dra Jerzego Trennera. — Sporne kwestje w wykonaniu reformy rolnej.

Głosy ze świata prawniczego przynoszą: adw. dra Zygmunta Grünzweiga. — Wykluczenie spółnika ze spółki z ograniczoną odpowiedzialnością; dra Alfreda Galuszki. — Zbogocenie się wskutek dewaluacji pieniądza; adw. dra Jerzego Trennera. — Projekt ustawy o nieważności umów zmierzających do ukrócenia skarbu państwa (Odpowiedź adw. drowi Skapskiemu). Całość obejmuje 172 strony druku.

„Miesięcznik Statystyczny” wydawany przez Główny Urząd Statystyczny. Zeszyty 4-y i 5-y, t. V. Zeszyt 5-y jest poświęcony spisowi ludności. Szczegółowe tablice statystyczne zawierają: 1-a ludność według płci, liczbę budynków mieszkalnych, oraz ilość bydła; 2-a podział ludności na polską i nie-polską i 3-a interesujące porównanie liczb obecnych z przedwojennymi, oraz liczby względne, charakteryzujące gęstość zaludnienia, stan inwentarza żywego i t. p.

Wkrótce ukaże się nakładem Księgarni Robotniczej broszura pod tyt. **Ordynacja Wyborcza do Sejmu i Senatu** ze wstępem tow. posła M. Niedziałkowskiego

Głosy czytelników.

Organizacja ruchu pociągów na Lioji Warszawa—Stolbce.

Miedzy Warszawą a Stolbami kursują 2 pociągi: osobowy z dworca Gdańskiego i pociąg z Głównego. Różnica w szybkości niewielka — do końcowej stacji Stolbce (względnie do Warszawy) kurjerski przybywa ledwie o parę godzin wcześniej, niż osobowy. Pociąg osobowy staje na wszystkich stacjach i jest zawsze przepełniony. „Kurjerski” zatrzymuje się tylko na paru stacjach i zazwyczaj służy pustkami. Przyczyna tego, że pociąg kurjerski jest najczęściej pusty, jest to, iż od st. Brześć do Baranowicz nie obsługuje prawie żadnej stacji, pomimo, iż odległość między poszczególnymi stacjami są tam b. znaczne i do każdej z nich są zwykłe pasażerowie. Wskutek tego publiczność jest narażona na jazdę w najgorszych warunkach pociągami osobowymi, a pociąg kurjerski wiezie tylko kilka osób, które dążą do Brześcia i Baranowicz, czy Stolbce.

Czy nie właściwszą byłaby taka organizacja ruchu pociągów, która byłaby dogodna dla publiczności, a zarazem zwiększałaby dochód z kolei żelaznych?

Czesły podróży.

Otwócka Rada Miejska przekreśla ustawę o ochronie lokatorów.

Ostatnio Rada miejska w Otwocku, składająca się prawie z samych właścicieli wóll, uchwaliła, by za mieszkania płacono po 600 mk. dziennie o pokoju, a 300 mk. od kuchni, motywując tem, że pokoje są umiarkowane. Obawiając się zbyt wielkiego rozgoroczenia wśród ludności, Rada zastrzegła, iż uchwała ta dotyczyć będzie tylko tych osób, które zamieszkały w Otwocku po 1919 r.

Ponieważ istnieją słuszne podstawy do mniemania, iż ta niebywała uchwała otwockiej rady miejskiej, gwałcąc dekret o ochronie lokatorów, znajduje poparcie w starostwie i zostanie prawdopodobnie zatwierdzona, przeto należy zapytać p. starostę warsz. (prawnik), czy jest możliwe, aby podobna decyzja, krzywdząca sfery niezamożne (urzędnicy, robotnicy, studenci), zamieszkałe stale w Otwocku, została lub zostanie przez niego zatwierdzona.

Jednocześnie zwracamy się do posłów socjalistycznych o interwencję.

Otwóczenie.

Ruch robotniczy.

Z życia partji.

Ruch wyborczy.

TOWARZYSZE! JESTEŚMY W PRZEDNIU WYBORÓW!

Egzekutywa Warsz. Okr. Kom. Rob. P. P. S. komunikuje, iż w myśl uchwały Konferencji Międzydzielnicowej — towarzysze, którzy nie wpłacili podatku wyborczego do dnia 1 sierpnia, względnie 7-go sierpnia, r. b. pozbawieni będą prawa wstępu na zebrania partyjne.

Egzekutywa wzywa Komitety Dzielnicowe do kontrolowania po 1-ym sierpnia księżeczek przy wejściu na zebrania partyjne, oraz energicznego ściągania funduszu wyborczego.

Egzekutywa Okr. Kom. Rob. P. P. S. przypomina Komitetom Dzielnicowym, meżom zaufania po fabrykach i przedstawicielom Zw. zawodowych, uchwale Konferencji Międzydzielnicowej o natychmiastowym zarejestrowaniu dla Centralnego Biura Wyborczego wszystkich robotników i robotnic, sympatyków P. P. S., poczynając od 21-go roku życia.

Bez dokładnej rejestracji towarzysze będziecie narażeni na nadużycia wyborcze.

Podatek na fundusz wyborczy. Konferencja międzydzielnicowa PPS. z dn. 4 lipca r. b. uchwaliła nałożyć na wszystkich członków Warszawskiej Organizacji PPS. podatek w wysokości 1000 mk. jako podatek wyborczy. Suma ta winna być wpłaconą do kasy OKR. w ciągu lipca. Każdy towarzysz wpłaci w swojej dzielnicy i wzajemnie otrzyma pokwitowanie z podpisem i pieczęcią. „Na warszawski fundusz wyborczy PPS.” Pokwitowanie to należy wkleić do legitymacji partyjnej. Towarzysze, mieszkający w Śródmieściu, mogą wpłacać bezpośrednio w Sekretarjacie OKR. tow. Wysiadekiewicz od godz. 9-1 i od 5-7 (Al. Jerozolimskie 6). Wzywamy wszystkich towarzyszy do jaknajpilniejszego wykonania powyższej uchwały.

Warszawski Okr. Kom. Rob. PPS.

KONFERENCJA MIĘDZYDZIELNICOWA.

Konferencja Międzydzielnicowa. We wtorek, dnia 1 sierpnia, o godz. 6 m. 30 w lokalu O. K. R., Al. Jerozolimskie 6, odbędzie się Konferencja Międzydzielnicowa. Towarzysze! stawcie się licznie!

Ekzekutywa OKR. Jutro o godz. 5 w lokalu OKR., Al. Jerozolimskie 6, odbędzie się posiedzenie Ekzekutywy z komitetem dz. Praskiej.

Wola-Czyste. Dziś o godz. 7 w lokalu dzielnicy odbędzie się ogólne zebranie (Wolska 44).

Praga. Dziś o godz. 7 w lokalu dzielnicy, Bruckowa 29, odbędzie się zebranie komitetu dzielnicy.

Powązki. Dziś o godz. 7 w lokalu dzielnicy, Okopowa 30 m. 16, odbędzie się posiedzenie komitetu dzielnicy.

Powisłe. Dziś o godz. 7 wiecz. w lokalu dzielnicy przy ul. Sołec 68 odbędzie się posiedzenie komitetu.

Tramwajowa Org. PPS. Dziś o godz. 7 wiecz. w lokalu OKR., Al. Jerozolimskie 6, odbędzie się posiedzenie komitetu org. tramwajowej.

Dzielnica Jerozolimka. Towarzysze, prowadzący ewidencję wśród członków dzielnicy, proszeni są o jaknajwiększe dostarczenie materiału ewidencyjnego do sekretariatu dzielnicy.

Kronika.

STAN POGODY

(według danych Państw. Instytutu Meteorolog.)

Temperatura najwyższa wyrosła wczoraj w Warszawie 20,4°, najniższa 12,2°.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym: (Przeważała pogodnie, ciepło, (W Polsce północnej pochmurno, wiatry zachodnie).

Cukier znikł. Od czwartku ub. tygodnia w sklepach warszawskich znikł cukier i nigdzie go dostać nie można. Krąży wersja, że stało się to skutkiem tego, iż jakaś firma dostała pozwolenie na wywóz zagranicę znacznego transportu cukru, w przewidywaniu więc zdrożenia kupcy warszawscy, jako do brzy obywatele, cukier schowali, by zderzyć z obywatelami więcej pieniędzy. Inna wersja mówi, że stało się to skutkiem sezonu malinowo-wiśniowego.

W sprawie soboru na pl. Saskim. W wtorek dnia 25 b. m. odbyła się narada w sprawie soboru na placu Saskim, w której wzięli udział: Dyrekcja okręgowa robót publicznych m. Warszawy, Komisarjat Rządu, Magistrat i przedstawiciele duchowieństwa wojskowego. Uchwalono następującą rezolucję: 1) zamknąć sobór na placu Saskim od dn. 31 b. m., jak również zabronić ze względu na niebezpieczeństwo wszelkiego dostępu do niego; 2) wezwać Okręgową Dyрекcję robót publicznych m. Warszawy do ogrodzenia miejsca, grożącego niebezpieczeństwem; 3) wezwać kurję biskupią połową do przeniesienia inwentarza kościelnego oraz do oddania kluczy od soboru Dyrekcji Okręgowej robót publicznych m. Warszawy. (AW.)

PALTO na futrze męskie, reglan. modne, mało używane 56 tysięcy mk. Dwa palta jesienne najmodniejsze, prawie nowe po 35 tysięcy. Sprzedam zaraz. Złota 34-20. Handlarze wyłączni.

Osadnictwo wojskowe. W wykonaniu ustawy „O nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego” przystępuje Ministerjum Spr. Wojsk. do układania listy kandydatów trzeciej kolejki na rok 1922.

Ubiegający się o zatwierdzenie w trzeciej kolejce 1922 r., mają wnieść podania o zatwierdzenie do Referatów O. Z. tego DOK., dokąd już podania o przydział ziemi wnosili, do dnia 1 października r. b. Do podania należy dołączyć: 1) Zaświadczenie z urzędu gminy lub powiatu, że kandydat posiada przynajmniej jednego konia, wóz, brzoń, pług, ziarno na dokonanie zasiewów, oraz środki na przeżywanie do zbiorów 1923 roku. 2) Zobowiązanie, podpisanie własnoręcznie, że w razie przyznania działki zobowiązuje się wyjechać z powyższym inwentarzem do wyznaczonego powiatu w terminie, jeśli mu zostanie wyznaczony po zatwierdzeniu. 3) Zaświadczenie, że jest rolnikiem. Należy podać, czy kandydat jest żonaty, wiek ma lat, wiek osób z rodziny sprowadza na działkę. 4) Zaświadczenie zarządu gminy lub powiatu państwowego o wzorowym zachowaniu się kandydata poza służbą wojskową. 5) Odpis świadectwa kwalifikacyjnego (o ile kandydat już je otrzymał).

Kandydaci, wykazujący się zaświadczeniami z pracy społecznej, uzyskują pierwszeństwo przy o trzymaniu ziemi. Przeważała wielkość przydziału wynosi od 8 do 25 h. (15 do 45 morgów), zależnie od jakości ziemi.

Rozporządzenie to nie dotyczy oficerów i podoficerów zawodowych.

ZEBRANIA I ODCZYT:

Darwin i Nietzsche. — Śmierć i starość. Dnia 1 i 3 sierpnia (jutro i w czwartek) o godz. 8 wiecz. w sali Muzeum Przem. i Roln. (Krak. Przedm. 66) prof. uniwersytetu warsz. dr. Leon Pełczyński wygłosi, na specjalne żądanie słuchaczy, 2 odczyty na powyższe tematy. Bilety zawczasu nabywać można w Polskiej Składnicy Pomocy Szkolnych (Marszałkowska 143), w „Książnicy Polskiej” (Nowy Świat 57) i w „Epoc” (Sopka 1).

WYCIECZKI I ZABAWY.

Z Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, P. T. K. organizuje dla swych członków i gości w m. sierpniu następujące wycieczki: Dn. 4-14.VIII — Wschodnie Karpaty (Urycz, Bubańskie, Słob. Jaromirza, Worochta, Zabie, Kosów); dn. 5 i 6 — Grudno, Druskieltki; dn. 6 — Zegrzyn, Serock; od dnia 12-16 sierpnia wycieczka do „Polskiego Brzegu Morza” — od Zarnowickiego Jeziora do Hel; 18-19 go — Gorce, Beskidy Zachodnie; od dn. 12 do 31 sierpnia — Szwajcaria Kaszubska, brzeg morski; 19 i 20 — wycieczka do Szwajcarii Kaszubskiej; 26 i 27 — Opatów, Krzystów, Osoliki.

Bliszych informacji udzieli i zapisy przyjmują kancelaria Tzw. (Karowa 31) codziennie w godz. od 7-8 wiecz.

WYPADKI.

Tajemnice bandy samochodowej. Śledztwo w sprawie bandy samochodowej przybiera odrazimie rozmiary i będzie prowadzone bezwzględnie dłużej, niż w sprawie szkolmowskiej. Aresztowany w sobotę ubiegłą bandyta Frąckiewicz przyznał się z całą skrupuła do swych czynów i udzielił bardzo ciekawych informacji o działalności bandy. Banda ta dokonała kilkunastu napadów w różnych okolicach kraju. W samym okręgu kieleckim dokonała

ona 18 napadów zbrojnych. Przez cały czas na czele bandy stał Kłak i umiał tak zorganizować swoją bandę, że podwładni jego byli mu posłuszni w najdrobniejszych szczegółach. Najmniejsze przewinienie było karane. Kary były pieniężne, lub też zawieszanie w czynnościach członka bandy na pewien przebieg czasu. Sam Frąckiewicz zawieszonym był przez Kłaka na dwa miesiące. Dopiero przed napadami w Smoleńcu został przywrócony do praw członka. Kłak nie pozwalał ubliżać nikomu w czasie napadów i za najmniejszą obelgę lub ordynarne wyrażenie się do napadniętych karał swych podwładnych. To też z broni bandy przez cały czas istnienia użytku nie zrobiła ani razu. Pierwszy wypadek miał miejsce w Płocku na przystanku.

Część rzeczy z napadu na hr. Zamojskiego już znaleziono, między innymi dubeltówkę, którą znalazł na brata Jendrysa vel Jarzyńskiego, aresztowanego w tych dniach na Powislu, Frąckiewicz z napadu na hr. Zamojskiego otrzymał tylko suknię, którą podarował swej kochance Wojciechowskiej i koszulę, zaś w gotówce 100.000 mk. Sprawa zostanie przekazana prawdopodobnie sądowi okręgowemu w Kielcach, gdyż tam banda dokonała najwięcej przestępstw i tam będzie największa liczba świadków.

Porwanie dzieci konsula. W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych w Konstancinie zginięło 2 dzieci generalnego konsula amerykańskiego Leona Keena, 13-letnia dziewczynka i 9-letni chłopiec. Policja zajęła się odśledzeniem dzieci, zachodził bowiem przypuszczenie, że dzieci zostały skradzione w celach szantażu.

(m) **Przygoda na imieninach.** Jan Sapiecha (Świętńska 20), będąc u swych znajomych Galińskich przy ul. Koplińskiej 13 na imieninach, zamocował. Następnego dnia rano Sapiecha spostrzegł brak 80.000 mk. gotówki. W sprawie tej zostali zatrzymani: Józefa Szymańska, Mieczysław Bancewski, Alfred Galiński i Anna Galińska — wszyscy z ul. Koplińskiej 13. Pieniądzy nie odnaleziono.

(m) **Bójki i rozprawy nożowe.** Przy ul. Wileńskiej w Relkowcu wybuchła bójka na noże pomiędzy Piotrem Nowakiem (Wileńska 3) a Antonim Filczakiem — na ile nieporozumieniem familijnym. Wywołaniem rozprawy nożowej było zadanie Filczakowi kilku ran ciętą-kłótych nożem kuchennym w plecy i głowę. Rannego w stanie ciężkim przewieziono Pogotowie do szpitala Dzieciątka Jezus. Nowaka aresztowała policja 23 komisariatu.

Sport.

Törökves (Budapeszt) — Polonia (Warszawa) 3-1 (1-1).

Wczorajsze zawody piłki nożnej pomiędzy przybyłym z Budapesztu pierwszorzędnym klubem „Törökves” a mistrzem okręgu warszawskiego „Polonią” zakończyły się niewysokim zwycięstwem gości. Gra sama, prowadzona z obu stron ładnie i kom. binacyjnie, obfitowała w wiele ciekawych momentów. Już pierwsze minuty przyniosły Węgom a ładnego przeparcia lewego łozułka Hajosa, po cząstkową bramkę, powitaną licznymi oklaskami ze

strony publiczności. Od tej jednak chwili inicjatywa przechodzi całkowicie w ręce Polonii, która też w 25 minucie zdobywa wyrównującego gola. Sten ten, pomimo obustronnych usiłowań do zdobycia lepszego dla siebie rezultatu, utrzymuje się do przerwy.

Po przerwie pierwsze 15 minut należy uznać za nie do Polonii, liczne jej jednak wypadki nie przyniosły szkodliwych rezultatów. W parę minut potem, z wyrażnego wui side'u, strzela center ataku gości, drugą dla swych barw bramkę. Następuje seria ataków Polonii, które jednak skutecznie paraliżuje obrona Törökvesu. Ostatnie chwile przyniosą Węgom trzeci punkt, uzyskany z rzutu karnego, zasądzonego przez sędziego Szmidta.

Co do poszczególnych członków, to najlepszym był bezspornie lewy pomocnik Henneas oraz Janek Loth w bramce. Najgorszym zaś był center ataku Hamburger. W drużynie węgierskiej na wyróżnienie zasługuje cała linia napadu z doskonałym centrem pomocy, reszta drużyny, a szczególnie obrona, zupełnie słabe i bezbarwne.

Na zawody przybyło publiczności około 6000.

Sędziową bezstronnie, przeoczywszy jednak kilka faułów ze strony Węgrów p. Przeworski z Polonii.

Ropsa.

Warszawa (Reprezentacyjna) — Törökves (Budapeszt) 1-2 (0-1).

Gra wczorajsza wykazała niewysoką przewagę Warszawy, brak jednak najelementarniejszego zgrania pomiędzy dorywczo złożoną linią ataku, nie pozwolił na uzyskanie korzystniejszego rezultatu. Co do poszczególnych graczy, to bezwzględnie najlepszym był świetny Karas w obronie, Bralów w pomocy, oraz Żelechowski i Emchowiec w ataku. Nie nadawał się natomiast do wystawienia gol Szenajch z Warszawianki.

W drużynie węgierskiej słabą była obrona i lewa strona pomocy, najlepszym zaś graczem był lewy łącznik Hárzer, który też sam uzyskał oba punkty.

Pierwsza połowa gry, pomimo lekkiej przewagi Warszawy, daje sposobność Węgom do uzyskania pierwszego gola, na który dopiero w 70 minucie rewanżuje się Emchowiec z Polonii. Decydującą o zwycięstwie bramkę uzyskuje goście na parę minut przed końcem gry, wykorzystawszy moment zbyt bliskiego oddalenia się obrony Warszawy od swej bramki.

Końcowe wypadki reprezentacji nie dają wyniku i przy rezultacie bramek 1-2 na korzyść Węgrów, oraz 0-2 kornetów na korzyść Warszawy, sędzia Jachóć odgrywa zawody.

Teatr i muzyka.

Teatr Rozmaitości. Dziś „R. U. R.” W środę premjera „Candida”.
Teatr Reduta. Dziś „Judasza”.
Teatr im. Bogusławskiego. Dziś „Urwis”.
Teatr Polski. Dziś „Bakara”.
Teatr Mały. Dziś „Głuszc”, jutro premjera „Jęj tamara”.
Teatr Nowości. Dziś „Królowa Sang”.
Teatr Nowy. Dziś „Odmłodzony Adalaf”.

Stefana Żeromskiego „W siłach niedoli”, Macieja Wierbińskiego „Siostra Felicja”, Wacława Filochowskiego „Amulet Ozirysa”, Edwarda Ligońskiego „Komandor Sidi Numan zu Stalberg”, Ignacego Okszy-Grabowskiego „Granum salis”, Jana Lemańskiego „Prawo mężczyzny”, Gustawa Daniłowskiego „Nad urwiskiem”, Adolfa Dygasińskiego „Nowele”, Anatola France’a „Święty Satyr”, Wells’a, Lyttona, Kiplinga „Niesamowite opowieści”, Gobineau „Gamber Ali”, Teffi „Kobieta demoniczna”, Hoffmanna „Panna de Scudery”.

Wydano w „Książkach Ciekawych” w pierwszym kwartale działalności wydawniczej.

Na najbliższe miesiące wydawnictwo pozyskało pierwszorzędne utwory następujących pisarzy:

WŁ. ST. Reymonta, Włodzimierza Perzyńskiego, Adama Grzymały-Siedleckiego, Władysława Jabłonowskiego, Tadeusza Nalepińskiego, Zuzanny Rabskiej, Wacława Filochowskiego, Zofii Rygier-Nalkowskiej, J. Rełidzińskiego, Juljana Krzewińskiego, A. Domańskiego, St. Sierosławskiego, Savitri, Karola Irzykowskiego, Jarosława Iwaszkiewicza, Stefani Okolów-Podhorskiej, St. Dzikowskiego, St. Balińskiego, Dumas’a, Balzac’a, Flaubert’a, Gogola, Stefensona, Poe’go, Kollera i innych.

Cena w prenumeracie tylko 400 mk. za książkę.

Miesięcznie 1750. — z przesyłką 1970. — kwartalnie 5200. — (13 książek po 400. —mk.) z przesyłką mk. 5850.

U w a g a !

Administracja i Redakcja „Książki Ciekawe”

przeniesiona na ul. Nowy Świat 47.

Konto czekowe w P. K. O. 4460.

Portrety z fotografii kredkowe oraz olejne na płótnie i papierze, wykonywa Sienna 18, Platek.

Magnezyt. Chlorek Magnezy, Resolak najtaniej sprzedaje Poznański, Marszałkowska 72.

Chmielna 26. Ubiory męskie 30.000. Francze 6.000. Spódnice 6.000. Palta 14.000. Wytwórcia i Składnica.

NA RATY

**Ubrania i Palta
Męskie, Damskie i Dziecięce
Letnie, Jesienne i Zimowe
Gotowe i na Obstalunki**

z najlepszych materiałów KRAJOWYCH i ZAGRANICZNYCH. Wykonanie pierwszorzędne poleca Firma

„Centropol” w Warszawie,

ul. Długa 19, tel. 509-63.

WYPRZEDAŻ

Ceny bez konkurencji!

SUKNIE	Mk. 3.500
BLUZKI	1.500
SPÓDNICE angielskie	500
KOSZULE męskie zefir.	1.800
KALESONY męskie para	1.500
SKARPETKI para	250

B-cia ZANDER

88 MARSZAŁKOWSKA 88.

Pot i niemiką woń

z nóg, rąk i pach, znakomicie usuwa i zapobiega im powszechnie znany

„SUDORYN”

w pudełkach z sitkiem

wyr. farmac. labor. „Ap. KOWALSKI” w Warszawie, Miodowa 1. Sprzedaż w aptekach, składach aptecznych i perfumeryach. Sposób użycia dołączony do każdego pudełka.

Dr. M. Aitfeld

b. st. ord. szp. Zielna 12-2, tel. 252-34. Chor. wener. skóry, plicowe do g. 9 i pół r. i od 5-7 pp. Panie i dzieci 4-5.

Dr. J. Zalewski

przeprowadził się. Choroby skórne i weneryczne. Targowa 84. Od 5 do 7 popoł.

Kilko pierwszorzędnych tokarzy i szlifiery wykwalifikowanych w dokładnych narzędziowych robotach może otrzymać bardzo korzystne warunki pracy w wytwórni narzędzi. Oferty pod „Precyzja” „Reklama Polska” Jasna 10.

NA RATY! ZEBY sztuczne bez podniebienia, korony, mostki, reparacja w przeciągu 2 godzin, wykonywa punktualnie, sumiennie, po cenach przystępnych. Laboratorium zębów sztucznych H. Ratuszniak, Leszno 36. Telefon 274-49. Uwaga: druga brama, drugie piętro, mieszkanie 26.

Na dokładne roboty narzędziowe potrzebny jest kontroler wyrobów. Oferty kierować pod „Przemysł” „Reklama Polska”, Jasna 10.

Potrzebny majster ślusarski na bardzo dokładne narzędziowe roboty (wykończanie, sznyty, masowa produkcja narzędzi). Gruntowna znajomość roboty na frezarkach i hartowania bardzo pożądana. Tylko pierwszorzędne siły zechcą składać oferty pod „Precyzja” do „Reklamy Polskiej”, Jasna Nr. 10.

PALTA letnie, jesienne, garnitury marynarkowe ostatnie fasony, najmodniejsze desenie. Szycie garniturów z własnych i powierzonych materiałów od 30 tys. nitowanie i przeróbki futer. Za gotówkę i na raty. Woyno, Zórawia 25, m. 3. Uwaga! 1e piętro front.